

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, AX-22100 Mariehamn

Tel: +358 18 528 600, Fax: +358 18 528 601

E-post: kansliet@miljohalsoskydd.ax

Hemsida: www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer   Diarienummer
ÅMH-Pn 36/10   2008-0324

Beslutsdatum
25.08.2010

Sökanden

Varggropens Sand Ab
Torpvägen 728
Hammarland

Ärende

Ansökan avser miljötillstånd för täktverksamhet inklusive mellanlagring av returafalt med och utan stenkolstjära samt mottagning av betong för återfyllning i tåkten i Torp by, Hammarlands kommun.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen,
- 28b § 1 punkten landskapslag (1981:3) om renhållning, nedan renhållningslagen.

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHHM, beviljar med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen miljötillstånd till Varggropens Sand Ab för täktverksamhet inklusive mellanlagring av maximalt 1500 ton returafalt per år med och utan stenkolstjära samt mottagning av maximalt 500 ton betong per år för återfyllning i Torp by, Hammarlands kommun.

Giltighet

Tillståndet gäller tillsvidare. Tillståndshavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 31.12.2020. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § e punkten miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättningskyldighet enligt 7 kap, 8 § vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att i tillståndet givna tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan ersättningsgill skada som avses i 7 kap. 4 och 6 §§ vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning. Myndigheten har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen.

Allmänt

1. Tillståndshavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skadliga miljökonsekvenser. Tillståndshavaren ska tillämpa bästa teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt samt kontinuerligt sköta och underhålla anläggningen så att verksamheten förorsakar minsta möjliga inverkan på miljön och bedrivs så resurssnålt som möjligt.
4 § miljöskyddslagen
2. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som är kompetent att övervaka anläggningen så att miljötillståndet följs. Personens namn och kontaktuppgifter ska meddelas till ÅMHM. Vid byte av ansvarig person ska uppgifterna uppdateras.
7 § miljöskyddslagen
3. Verksamheten inklusive transporter får bedrivas helgfri måndag till fredag klockan 07.00 - 22.00. Sprängning får endast utföras klockan 08.00 - 17.00 och borrhning och krossning får utföras klockan 07.00 - 18.00. Verksamheten ska planeras så att bullergränserna i villkor 4 uppfylls. Vid sprängning ska rågrannar och närboende i förväg informeras om tidpunkt för sprängning. Meddelandet kan ske genom brev, offentlig delgivning på Hammarland kommuns

anslagstavla eller genom annons i en på orten allmänt utkommande tidning eller på motsvarande sätt.

24 § e punkten miljöskyddslagen

4. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid permanent- eller fritidsbostad, samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet än följande frifältsvärden:

- 55 dB L Aeq dagtid (kl. 07-18) helgfri måndag till fredag
- 50 dB L Aeq kvällstid (kl. 18-22)
- 45 dB L Aeq övriga tider

24 § a punkten miljöskyddslagen

5. Driftsstörningar av betydelse för den yttre miljön ska omgående rapporteras till ÅMHH.

24 § c punkten miljöskyddslagen

6. Om för omgivningen besvärande olägenheter i form av damm uppkommer ska åtgärder omgående vidtas för att motverka sådana störningar.

24 § c punkten miljöskyddslagen

7. Stenkast till följd av sprängning får inte förekomma utanför verksamhetsområdet.

24 § b punkten miljöskyddslagen

8. Avfallshanteringen ska följa renhållningslagen och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Allt avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl. Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad. Skrot och avfall får inte förvaras på täktområdet.

24 § b punkten miljöskyddslagen

9. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i egenkontrollprogram enligt villkor 12.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor.

Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lättillgängliga på verksamhetsområdet. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på verksamhetsområdet. Vid betydande bränsle- eller kemikalieutsläpp ska räddningsverket samt ÅMHH omedelbart kontaktas.

Alla kemikalier ska förvaras på ett ändamålsenligt sätt, i täta, förslutna och ändamålsenliga kärl så att risk för förorening av miljön eller risk för människors hälsa förhindras. Kemikaliebehållare och –förråd ska vara placerade så att behållare inte riskerar att välta, utsättas för extrema temperaturer eller på annat sätt kan komma att skadas.

Vid anläggningen får endast sådana kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier.

24 § e punkten miljöskyddslagen och 4 kap. 8 § vattenlagen

10. Ifall vattnet som samlas i tälten misstänks vara förorenat får ingen pumpning göras före provtagning och analys utförts. Ifall vattnet är förorenat ska en åtgärdsplan uppgöras i samråd med ÅMHM.

24 § e och a punkterna miljöskyddslagen samt 4 kap. 8 § vattenlagen

11. Tvätt av arbetsfordon, samt underhåll och reparationer av maskiner vilket kan orsaka utsläpp i omgivningen, får inte förekomma inom täktområdet.

4 kap. 7 och 8 §§ vattenlagen

Täktverksamhet

12. Verksamhets- och brytningsområde ska noggrant mätas in och utmärkas i terrängen på väl synligt sätt. Markeringarna ska vara fasta och får under exploateringstiden inte rubbas eller döljas. Uttag av berg eller övrig verksamhet i samband med täktverksamheten får inte ske utanför detta område. Den skyddszon som lämnas orörd mellan grannfastigheter och täktområdet ska vara minst 10 meter bred vid täktplats för grus och vid bergtäkt ska skyddszonen vara minst 30 meter bred.

24 § e punkten miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § och 6 kap. 28 § vattenlagen.

13. Brytning får inte ske:

- på en nivå under + 17,00 meter (N 60) eller
- på en nivå under + 1 meter över grundvattennivå.

24 § e punkten miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § och 6 kap. 28 § vattenlagen

14. Mätning av grundvattennivån ska göras inom täktområdet. Minst ett grundvattenrör ska uppföras och placeras utanför brytningsområdet, så att det är möjligt att göra mätningar under hela brytningstiden. Grundvattenrörets placering ska göras i samråd med ÅMHM.

24 § e punkten och 26 § miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § vattenlagen

15. Ett egenkontrollprogram ska uppgöras och den ska åtminstone innefatta:

- Uppgifter om produktion och arbetstider

- Bränslemängd och -kvalitet som använts inom täktområdet
- Kemikalier samt mängd som använts inom täktområdet
- En sammanfattning om åtgärder för att förhindra buller- och dammspridning
- Uppgifter om driftsstörningar och andra särskilda omständigheter, orsaker till dessa, varaktighet och utsläpp som dessa förorsakat
- Kontinuerliga mätningar av grundvattennivån under exploateringstiden, minst 2 mätningar/år.
- En sammanfattning av övrig egenkontroll inom verksamheten utgående från de uppgifter som verksamhetsutövaren inlämnat till ÅMHM
- De återställningsåtgärder som vidtagits och de områden som sökanden anser vara permanent avslutade.

Egenkontrollprogrammet ska sparas i 10 år vid anläggningen och kunna visas för ÅMHM vid inspektion.

24 § e punkten och 26 § miljöskyddslagen

16. Efterbehandling ska utföras på de områden där vidare brytning inte kommer att ske. Efterbehandlingen inom brytningsområdet ska göras successivt, allteftersom brytning fortskrider och utföras på ett sådant sätt att området utformas så att det passar in i omgivningen. Täktområdet ska utjämnas och slänter/terrasser planas ut och vegetation återplanteras där inte täktsjö planeras. Till fyllning används sprängsten och de ursprungliga avbaningsmassorna. Om andra massor används ska dessa marksubstanser vara rena och av lämplig kvalitet. Växtunderlaget ska vara av tillräcklig mäktighet. Efterbehandling ska ske i samråd med ÅMHM.

24 § d punkten miljöskyddslagen

17. När täkten är slutligt efterbehandlad ska detta snarast meddelas till ÅMHM.

24 § d punkten miljöskyddslagen

Mellanlagring

18. Anläggningen får motta och lagra följande avfallskategorier;

- 17 03 01: bitumenblandningar som innehåller stenkolsjära och
- 17 03 02: andra bitumenblandningar än de som anges i 17 03 01,
- samt motta 17 01 01: ren betong för återfyllning i täkten.

24 § b punkten miljöskyddslagen samt 28e § 1 punkten renhållningslagen

19. Upplagsytan där asfalt (17 03 02) förvaras ska ha hårdgjord yta med låg permeabilitet och utformas med kontrollerad avrinning och ha invallning eller avvattningsdiken. Asfalten ska återanvändas inom tre år eller avlägsnas från anläggningen till annan plats för slutligt omhändertagande inom ett år från

tidpunkten då mottagning till området skett. Krossning av asfalt (17 03 02) får endast ske på upplagsytan och ska utföras så att buller i största möjliga utsträckning hindras från att sprida sig mot närmaste störningskänsliga objekt.

Tjärhaltigt avfall (17 03 01) ska förvaras skilt och mellanlagras i täckt stålcontainer eller i stålcontainer med presenning innan det förs till godkänd mottagare senast ett år efter mottagandet. Olika högar av tjärhaltigt avfall ska hållas avskilt från varandra på basen av innehåll av 16-PAH förorening så att åtminstone halterna 70-300 ppm, 300-1000 ppm, > 1000 ppm erhålls. Massor med en halt över 1 000 ppm 16-PAH bedöms som farligt avfall och ska transporteras bort för slutligt omhändertagande vid godkänd mottagare senast ett år efter mottagandet, ifall inte en utredning visar att massorna på en annan plats kan återvinnas eller hanteras på annat vis. Utredning och åtgärder med anledning av utredningen ska ske i samråd med ÅMHM.

Ren betong (17 01 01) ska skiljas från järnmaterial och får användas för återfyllning i sandgrop inom område 5 på täktplanekartan, bilaga 2.

24 § e punkten miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen 8a § renhållningslagen och 1 § punkt 2) samt 3 § 2 punkten LF (2007:3) om deponering av avfall

20. Förutom uppbruten asfalt och ren betong får inga andra typer av avfallsmassor mottas och lagras. Ifall annat avfall påträffas i det mottagna materialet ska detta utsorteras och omedelbart föras till godkänd mottagare eller återbördas till ägaren.

8a och 8f §§ renhållningslagen

21. All personal som kommer i kontakt med returafalt innehållande > 70 ppm 16-PAH ska känna till returafaltmassornas innehåll och hur de ska hantera massorna vid eventuella olyckor. Vid olyckor i verksamheten där asfaltmassor innehållande > 70 ppm 16-PAH hamnar på annan plats än på asfaltplanen ska ÅMHM meddelas och omedelbara åtgärder i samråd med myndigheten ske.

24 § e punkten miljöskyddslagen

22. Ett register ska föras över avfall som hanteras vid anläggningen samt över in- och utgående avfallstransporter. Följande uppgifter ska antecknas i registret:

- Mängd och tidpunkt då avfall i form av returafalt eller betong mottagits
- Typ av blandning som mottagits. Ifall blandningen innehåller stenkolstjära ska identifieringsmetod anges.
- Massornas ursprung
- Transportmetod/transportör (egen eller annan namngiven transportör)
- Hantering eller behandlingsmetod

- Mängd avfall i form av returafalt som säljs eller transporteras från anläggningen samt vem som är mottagare eller slutlig omhändertagare av avfallet/ återvinningsprodukten (destination)
- Övriga uppgifter som kan behövas för övervakning av avfallets miljöfarlighet

Registret ska sparas i 3 år vid anläggningen och kunna visas för ÅMHM vid inspektion.

28e § 2 mom. och 28l § renhållningslagen

Beslutsmotiveringar

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har granskat miljötillståndsansökan och förutsättningarna för beviljande av tillstånd. Myndigheten finner med nedanstående motiveringar att ansökan med iakttagande av givna tillståndsvillkor uppfyller förutsättningar för tillstånd enligt 17 § miljöskyddslagen och 28d § renhållningslagen och beviljar därmed miljötillstånd för den ansökta verksamheten.

Varggropens Sand Ab ansöker om miljötillstånd för täktverksamhet inklusive mellanlagring och återanvändning av asfaltmassor, mellanlagring av tjärhaltig asfalt samt deponering av betong. Verksamheten är förlagd till fastigheterna Johannelund I 8:17 och Vilhelmro 7:70 i Torp by, Hammarland. Täktverksamheten omfattar sprängning, krossning av berg, upplagring av krossprodukter, lastningsarbete och transporter.

Platsen är ur flera aspekter lämplig för täktverksamhet då den sedan tidigare är ett område med täktverksamhet, området ligger avskilt från bebyggelse och läget är undanskymt i landskapet. Avståndet till närmaste fast boende är enligt ansökan ca 900 meter. Den tilltänkta brytningens totala omfattning är enligt ansökan 2,667 miljoner m³ berg på ett 33,2 hektar stort område. Runt bergtäktområdet finns arbetsskyltar och stängsel till skydd så att människor och djur ej kan komma in ofrivilligt i området. Vid tillfart till bergtäkt finns även en bom för att förhindra att obehöriga kommer in på området. Sökande anger att sprängningar utförs ca 10 gånger per år. Varggropens Sand Ab har haft förläggningstillstånd enligt 28 § hälsovårdslagen, beviljat av hälsonämnden 12.02.1998 och täktstillstånd fanns för det aktuella området enligt naturvårdslagen under tiden 06.02.1998 - 31.12.2007. Verksamhetsutövaren har lämnat in ansökan om miljötillstånd till Ålands miljöprövningsnämnd 03.10.2007.

Varggropens Sand Ab ansöker om en tillståndstid på 30 år. Enligt 18 § i miljöskyddslagen ska ett tillstånd beviljas tillsvidare om inga särskilda skäl föranleder att giltighetstiden begränsas. Med beaktande av givna tillståndsvillkor uppkommer inte sådana skäl som föranleder att giltighetstiden behöver begränsas. I

ett tillstånd som beviljats tillsvidare ska bestämmas inom vilken tid ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast ska lämnas in. ÅMHM anser inte att tillståndshavaren i sina ansökningshandlingar framför sådana skäl som föranleder avvikelser från myndighetens praxis med tillsvidare tillstånd med revidering vart tionde år.

För att kunna ta emot returafalt och betong ansöker Varggropens Sand Ab även om tillstånd för mellanlagring och återanvändning av asfaltmassor, mellanlagring av tjärhaltig asfalt samt deponering av betong.

Det buller som verksamheten förorsakar begränsas genom tillståndsvillkor om maximal ljudnivå, tidpunkter för verksamhet och meddelande om tidpunkter för sprängning. I syfte att skydda närboende för oskälig störning begränsas verksamhetstider för mera bullrande verksamhet såsom sprängning, borrning och krossning. Genom att minska bullerexponering kvällstid, minskas risken för oskälig störning. Risken att närboende blir störda minskar också avsevärt om information om sprängningsarbeten ges i förväg. De närboende ska därför i förväg informeras om tidpunkter för sprängningar. Riktvärden för de ekvivalenta ljudnivåerna som inte får överskridas vid permanent- eller fritidsbostad, arbets- eller samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet under de angivna tidpunkterna är fastställda i syfte att oskälig störning inte får förekomma. Spridning av damm kan leda till sådan olägenhet eller betydande miljöförorening som avses i 17 § miljöskyddslagen, varvid myndigheten ställer villkor om minimering av dammspridning. Verksamhetsutövaren är organiserad på ett sätt som är tillräckligt och trovärdigt för en fortgående framgångsrik skötsel av verksamheten med hänsyn till dess miljöaspekter och de allmänna miljöskyddsprinciperna i 4 § miljöskyddslagen. Verksamhetsutövaren besitter också tillräcklig sakkunskap om verksamheten och dess miljökonsekvenser i enlighet med 7 § miljöskyddslagen.

Sökanden har i det material som inkommit till nämnden rörande verksamheten påvisat tillräcklig kunskap, solvens och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt. Verksamhetsutövaren svarar enligt 4 och 5 §§ miljöskyddslagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 34 § miljöskyddslagen. För att i enlighet med de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 2 kap. uppnå tillräckligt miljöskydd samt förebygga olägenhet för människors hälsa åläggs tillståndshavaren i enlighet med miljöskyddslagen 24 och 26 §§ och nödvändiga villkor om buller, bränsle-, kemikalie- och avfallshantering samt villkor om ansvarig person, utförande av egenkontroll och avslutande av verksamheten.

ÅMHM konstaterar att verksamheten utgör vattenfarlig verksamhet men bedömer med beaktande av givna tillståndsvillkor att den kommer att utföras och utövas med minsta intrång och olägenhet för andra allmänna och enskilda intressen, miljön och

vattenmiljön. Enligt 4 kap 8 § vattenlagen är utsläpp till grundvatten av vissa farliga ämnen förbjudet och enligt 4 kap 7 § ska den som utövar eller ämnar utöva vattenfarlig verksamhet vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iakttaga de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fodras för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvaliteten. I syfte att skydda vattenmiljön får inte tvätt av arbetsfordon, samt underhåll och reparationer av maskiner vilket kan orsaka utsläpp i omgivningen, förekomma.

Den lägsta brytningsnivån är på +17 meter enligt ansökningshandlingarna, men för att förhindra risk för förändring av grundvattenkvaliteten och grundvattennivån får brytning inte bedrivas på en nivå under 1 meter över grundvattennivån för att uppnå tillräckligt skydd, enligt 4 kap. 1 och 7 §§ vattenlagen. För att kontrollera grundvattennivån åläggs tillståndshavaren att utföra grundvattenmätningar inom täktområdet. Ett grundvattenrör finns i den centrala delen av tåkten men för att erhålla mer kunskap om grundvattennivån åläggs tillståndshavaren i enlighet med 4 kap. 1 och 7 §§ vattenlagen att uppföra ett grundvattenrör utanför brytningsområdet. Tillståndet har också tillfogats villkor om att oljebekämpningsutrustning ska finnas tillgängligt på verksamhetsområdet.

Ingen avrinning sker från tåkten utan enligt ansökan pumpas ytvatten, från bergtåkten upp till gruståkten inom samma fastighet och leds vidare genom skogsdike vars slutliga recipient är Kråkörsfjärden. Avrinningen ska utföras så att grannfastigheterna inte påverkas. Ifall vattnet misstänks vara förorenat får ingen pumpning göras före provtagning och analys utförts. Ifall vattnet är förorenat ska en åtgärdsplan uppföras i samråd med ÅMHM. Detta ska göras för att skydda grundvattnet från föroreningar i enlighet med 4 kap. 7 och 8 §§ vattenlagen.

Vid anläggande av tåkt är det viktigt att skydds-zonen kring området är av tillräcklig storlek. Den skydds-zon som lämnas orörd mellan grannlägenhet och gruståkt ska vara minst 10 meter bred medan den vid bergtåkt ska vara minst 30 meter bred. Detta för att minska risk för miljöförorening från tåktverksamheten, d.v.s. förhindra skada på annans egendom såsom torrläggning eller olägenhet att nyttja den på grund av skakningar, damm och buller från tåktverksamheten, enligt 4 och 17 §§ miljöskyddslagen. Från bergtåktens kant ämnar sökanden att lämna ett brant stup på ca 3 meter, med slänt på 8:1, varefter en utbyggd slänt på 1:2,5 byggs ut mot botten för att möta den tåkt-sjö som planeras efter avslutad brytning av berg. Efterbehandling av slänter kommer att göras varefter tåkten förstoras med sista sprängsalvan riktad så att man kan erhålla föreskriven lutning. Eventuellt kvarlämnas ett schakt som etableringsmöjlighet för fåglar. Vid gruståktområdet uppger sökande en släntlutning på 1:4.

För att minska på skadliga miljökonsekvenser är eftervård av tåktområdet av stor betydelse. Tagande av marksubstans har många skadliga miljöpåverkaner. Bland

annat äventyras grundvattnets kvalitet, försämras växtförhållandena för vegetationen, förstörs geologiska och biologiska naturförekomster samt områden där djur och växter lever och förökar sig. Därtill kan verksamheten föranleda skador som syns vida omkring i landskapet. Målet med eftervårdsnaden är att reparera skadliga verkningar av täktverksamhet för grundvattnet och att anpassa täktområdet till den omgivande naturen och landskapet. Eftervården främjar också möjligheterna till framtida användning av täktområdet och gör området säkrare, varför sökanden åläggs att rekonstruera markens ytlager, plana ut slänter/terrasser samt återplantera vegetation i syfte att återskapa naturliga grundvattenrenande markprocesser.

Ny asfaltbeläggning med bitumen innehåller idag ca 2-10 mg/kg TS av 16-PAH. Eftersom det exakta innehållet av PAH-föreningar i tjärasfalt är svårt att bestämma bland annat eftersom man inblandat bitumen, analyseras istället halten av olika cancerogena och giftiga ämnen i den uppbrutna asfalten. Summan av 7 stycken utvalda cancerogena PAH:er och 9 stycken övriga PAH:er bildar tillsammans 16-PAH, vilka utgör föroreningshalten på beläggingsmaterialet. Asfalt kommer på grund av att det innehåller bitumen och/eller tjära, och beroende av vilket det kommande användningsområde är, att utgöra vanligt eller farligt avfall då det bryts upp från vägbyggnaden och mellanlagras.

Återanvändning av uppbruten asfalt som innehåller 16-PAH över 10 ppm bör inte ske i slitlager i vägar pga. att dubbslitaget från däck då bortnötta partiklar i form av damm sprids i miljön och riskerar ge upphov till negativ miljöpåverkan. Undersökning av varm återvinning i verk visar också att massor som hettas upp till över 180 °C riskerar att generera väsentligt förhöjda halter polycykliska aromatiska kolväten, PAH, i rökgaserna. Dessa PAH-innehållande rökgaser utgör en olägenhet för människors hälsa.

Direkta hälsorisker vid hantering av uppbruten tjärasfalt innehållande 16-PAH över 10 ppm i verksamheten utgör damning och fysisk kontakt med massor, vilket kan undvikas genom skydd, hanteringsinstruktioner och andra direkta åtgärder. Mellanlagringsverksamheten innebär även en risk för utsläpp till mark och vatten i form av partikelbundna PAH:er via dagvatten och damning vid oförsiktig lastning och lossning samt bristande övertäckning. Vid spridning av partiklarna kan PAH:er bioackumuleras varvid halterna PAH:er i miljön gradvis ökar i en viss biotop och utgör en risk för skada på naturen och dess funktioner. Varggropens Sand Ab ska vidta de skyddsåtgärder som redovisats i ärendet för att minska denna risk för utsläpp till luft, mark och vatten. Syftet med den ansökta verksamheten är att säkra en hållbar hantering av det vanliga och farliga avfallet som uppstår i samband med uppbyggnad av befintliga vägbyggnader i landskapet genom att separera och mellanlagra uppbrutna asfaltmassor, med och utan stenkolstjära för att sedermera kunna återvinna, återanvända eller slutligt omhänderta avfallet på annan plats. Sökanden har i ansökan uppgett att man ämnar transportera bort asfalt med högre

halter av stenkoltjära än 70 ppm 16-PAH till godkänd mottagare senast en månad efter att de mottagits på området. Asfaltmassor med högre halter än 1000 ppm 16-PAH kommer enligt ansökan att borttransporteras för destruering senast en månad efter mottagande.

Ren betong som härrör från bygg- och rivningsavfall, får användas för återfyllning i sandgrop inom område 5 på täktplanekartan, bilaga 2. Ifall betong misstänks vara kontaminerad ska den provtas och ifall provtagningsresultatet visar på att betongen är förorenad får den inte mottas på området.

Avfallet får inte förorsaka fara för hälsa eller miljö och enligt rehallningslagen 28e § ska tillståndet omfatta slag och mängd av avfall. Koden för asfalt har medtagits i villkor och baserar sig på förteckning i miljöministeriets förordning (1129/2001), antagen genom 2 § Ålands landskapsregerings beslut (1998:92) om avfall och farligt avfall samt förfaranden för återvinning och slutligt omhändertagande.

ÅMHM konstaterar att mellanlagringen bedrivs på ett område som är lämpligt för mellanlagring av returafalt med och utan stenkoltjära samt krossning av returafalt utan stenkoltjära, eftersom verksamhetsområdet befinner sig på ett område som sedan tidigare är påverkat av täktverksamhet. Med beaktande av ovan ställda villkor i syfte att skydda vattenmiljön bedömer myndigheten att verksamheten inte kommer att förorsaka inverkan som gör att den står i strid med 4 kap 1, 2, 4, 6, 7 §§ eller 5 kap. 1, 2 och 9 §§ i vattenlagen.

Enligt landskapsförordningen (2008:108) om utvinningsavfall, ska det finnas en plan för hantering av utvinningsavfall för stenbrott där det uppkommer dylikt avfall. På basen av inlämnade uppgifter uppkommer det inte utvinningsavfall vid brytning utan allt material tas omhand.

Verksamheten, beaktat givna tillståndsvillkor, leder inte till olägenhet för människors hälsa, fara för betydande miljöförorening, förorening av marken, försämring av naturförhållanden, äventyrande av vattenförsörjningen eller något annat allmänt sett viktigt användningsområde.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med punkt 10.1 i avgiftstaxa 2010 för ÅMHM, fastställd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 29 S40 /18.03.2010. Avgift för miljö tillstånd för större stenbrott enligt Ålands miljöprövningsnämnds avgiftsstadga uppgick till 1682 €. Då stenbrott enligt miljöskyddslagen nu är granskningspliktig är nämnda avgift oskäligt stor och istället tillämpas avgift efter avgiftstaxa 2010 för ÅMHM.

Stenbrott, totala brytmängden överstiger 200 000 kubikmeter	€	800,00
Särskild lagringsplats enligt R13 och D15 (495 € 50 %)	€	247,50
Annonskostnad	€	282,90
Totalt*	€	1330,40

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Situationsplan
3. Besvärсанvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets ärendeakt.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Mats Westman
Vik miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har inkommit till Ålands miljöprövningsnämnd 03.10.2007. Ansökan har med anledning av 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförs från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 02.01.2008.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 16.07.2010 - 09.08.2010 på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets kansli. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 16.07.2010 I delgivningen framgick att envar hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Inga yttranden har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har begärt och erhållit utlåtande från naturvårdsenheten vid Ålands Landskapsregering samt begärt utlåtande från Hammarlands kommun.

Bemötande

ÅMHM har inte skickat en förfrågan om genmäle.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets kansli och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.